

STRATEŠKA USMERITEV IN PRIORITETA DELA INŠPEKCIJE ZA KEMIKALIJE V LETU 2021

Inšpekcija za kemikalije opravlja naloge inšpekcijskega nadzora, z namenom povečevanja učinkovitosti organa, pristojnega za kemijsko varnost, to je Urada RS za kemikalije.

Ocena tveganja se praviloma opravi po določitvi prioritet oz. razvrščanja vseh zavezancev v tri skupine in sicer:

Skupina 1 – Veliko tveganje za kemijsko varnost

V to skupino razvrstimo:

1. zavezance, ki proizvajajo, uvažajo, skladiščijo ali uporabljajo kemikalije ali biocidne proizvode, razvrščene kot:
 - akutno strupene kategorije nevarnosti 1, 2 in 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),
 - mutagene za zarodne celice, kategorije nevarnosti 1A,1B in 2 (H340, H341),
 - rakotvorne, kategorije nevarnosti 1A, 1B in 2 (H350, H351),
 - strupene za razmnoževanje, kategorije nevarnosti 1A, 1B in 2 (H360, H361, H362),
 - specifično strupene za posamezne organe pri enkratni izpostavljenosti, kategorije nevarnosti 1 (H370),
 - specifično strupene za posamezne organe pri ponavljajoči izpostavljenosti, kategorije nevarnosti 1 (H372)v skupni letni količini nevarnih kemikalij nad 500 kg,

2. zavezance za pridobitev licence v skladu z veljavno uredbo o izvajanju uredb ES o predhodnih sestavinah za prepovedane droge,

3. zavezance, ki opravljajo strateško dejavnost z blagom strateškega pomena za varnost in zdravje iz 1. skupine v skladu z veljavno uredbo o določitvi seznama strateškega blaga in pripadajočih nadzornih režimih.

Skupina 2 – Srednje tveganje za kemijsko varnost

V to skupino razvrstimo:

1. zavezance, ki proizvajajo, uvažajo, skladiščijo ali uporabljajo kemikalije ali biocidne proizvode razvrščene kot:
 - akutno strupene kategorije nevarnosti 1, 2 in 3 (H300, H310, H330, H301, H311, H331),
 - mutagene za zarodne celice, kategorije nevarnosti 1A,1B in 2 (H340, H341),
 - rakotvorne, kategorije nevarnosti 1A, 1B in 2 (H350, H351),
 - strupene za razmnoževanje, kategorije nevarnosti 1A, 1B in 2 (H360, H361, H362),
 - specifično strupene za posamezne organe pri enkratni izpostavljenosti, kategorije nevarnosti 1 (H370),
 - specifično strupene za posamezne organe pri ponavljajoči izpostavljenosti, kategorije nevarnosti 1 (H372)

v skupni letni količini nevarnih kemikalij pod 500 kg,

2. zavezance, ki proizvajajo, uvažajo, skladiščijo ali uporabljajo kemikalije ali biocidne proizvode, ki niso razvrščene v skupine navedene v prejšnji točki, kemikalije s fizikalnimi nevarnimi lastnostmi vseh kategorij, jedke in dražilne kemikalije in kemikalije, ki povzročajo preobčutljivost), v skupni letni količini nevarnih kemikalij nad 500 kg,

3. zavezanec za registracijo v skladu z veljavno uredbo o izvajanju uredb ES o predhodnih sestavinah za prepovedane droge,
4. zavezanec, ki opravlja strateško dejavnost iz 2. skupine v skladu z veljavno uredbo o določitvi seznama strateškega blaga in pripadajočih nadzornih režimih,
5. zavezanec, ki dajejo na trg in uporabljajo prepovedane oz. omejene kemikalije, ter zavezanec, ki izvažajo kemikalije.

Skupina 3 – Majhno tveganje za kemijsko varnost

V to skupino razvrstimo:

1. zavezanec, ki proizvajajo, uvažajo, skladiščijo ali uporabljajo kemikalije ali biocidne proizvode, s fizikalnimi nevarnimi lastnostmi vseh kategorij, jedke in dražilne kemikalije ter kemikalije, ki povzročajo preobčutljivost, v skupni letni količini nevarnih kemikalij pod 500 kg,
2. zavezanec, ki uporabljajo snovi iz 2. skupine veljavne uredbe o izvajanju uredb ES o predhodnih sestavinah za prepovedane droge,
3. zavezanec, ki ne opravlja strateške dejavnosti, vendar so zavezanci po Zakonu o nadzoru strateškega blaga posebnega pomena za varnost in zdravje,
4. zavezanci, ki dajejo na trg detergente; v tej skupini kot manj tvegane za kemijsko varnost prištevamo tudi detergente kot take.

Zavezanec smo razvrstili po stopnji tveganja za kemijsko varnost v tri skupine, iz katerih izhaja tudi pogostost inšpekcijskega nadzora:

- skupina 1 – vsaj enkrat na dve leti,
- skupina 2 – vsaj enkrat na tri leta,
- skupina 3 - enkrat na tri ali več let.

Prednostno se pregledujejo tudi tista podjetja, ki še niso bila pregledana in/ali opravljajo proizvodnjo nevarnih kemikalij.

Na podlagi mednarodnega sodelovanja Inšpekcija za kemikalije pristopa tudi k skupnim evropskim projektom nadzora, ki že imajo ugotovljeno problematiko ali kršitev predpisov v evropskem prostoru in jo je zato potrebno obravnavati prednostno (REACH Enforcement - REF projekti, RAPEX notifikacije nevarnih proizvodov).

Področja, ki bodo predmet inšpekcijskih pregledov v letu 2021:

- vzorčenje razkužil (Uredba (EU) št. 528/2012 o dostopnosti biocidnih proizvodov na trgu in njihovi uporabi in Zakon o nalezljivih boleznih – ZNB (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/20 – ZIUZEOP, 142/20 in 175/20 – ZIUOPDVE),
- vzorčenje usnjene obutve (Cr VI, Uredba (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij – REACH, Priloga XVII),
- vzorčenje električne in elektronske opreme (Pravilnik o omejevanju uporabe določenih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi, Uradni list RS, št. 102/12, 20/14, 57/14, 53/15, 60/16, 41/18, 25/19, 32/19, 75/20 in 113/20),
- nadzor nad uporabo razkužil (Uredba (EU) št. 528/2012 o dostopnosti biocidnih proizvodov na trgu in njihovi uporabi in Zakon o nalezljivih boleznih – ZNB),
- nadzor snovi, ki so predmet avtorizacije - projekt REF-9 (REACH, Priloga XIV, mednarodni projekt),

- nadzor nad eteričnimi olji in sestavinami za kozmetiko (Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi - CLP),
- nadzor nad označevanjem dišečih sveč (Uredba (ES) št. 1272/2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi - CLP),
- nadzor nad internetno prodajo nevarnih kemikalij in biocidnih proizvodov (Zakon o kemikalijah, Uradni list RS, št. 110/03 – UPB, 47/04 – ZdZPZ, 61/06 – ZBioP, 16/08, 9/11 in 83/12 – ZFfS-1, Uredba (ES) št. 1907/2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij – REACH in Uredba (EU) št. 528/2012 o dostopnosti biocidnih proizvodov na trgu in njihovi uporabi - CLP).